

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Ο ΕΓΚΡ... ΒΙΟΛΟΝΙΣΤΑΣ !

Ξέστε τι θά πη γαλλικά, «Βιολόν ντ' Έγχο» — «Βιολί» δηλ. του Έγχο». Με την έκφραση αυτή, οι γάλλοι έννοούν την άδυναμία που έχει, καμιά φορά, ένας καλλιτέχνης να εμφανίζεται σφ διαφορετικό κλάδο της τέχνης από αυτόν στον όποιο ασχολείται κυρίως και που τον έχει δοξάσει. Η φράσις δέ «Βιολί του Έγχο» προήλθεν από το ότι, καθώς είνε γνωστό κι' από την ιστορία, ο μέγας ζωγράφος Έγχο έπαιξε στις ώρες της σχολής του, και βιολί.

Είχε δέ την άδυναμία να θεωρή τον εαυτό του μεγαλύτερο ως... βιολονίστα παρά ως ζωγράφο! Και όμως οι μόν ζωγράφοι του πίνακες θεωρούνται και σήμερα άξιη προϊόντα μεγαλοφυΐας, ένω, καθώς αναφέρουν τουλάχιστον μερικοί χρονογράφοι της εποχής, το βιολί του δέν άξιζε και πολλά πράγματα.

Τελυταίως, έντοιοις, άνευρέθη ένα νέο «ντοζουμίντο», το όποτον άποδεικνύει, ότι ή έως τώρα επιζωοτούσα γνώμη για το βιολί του Έγχο...δέν είνε ή όρθή! Πρόκειται περί μις επιστολής του μέγαλου μουσουρού Λίστ, άπευθυνμένης στον έπίσημο διάσημο σύγγροτο του μουσουρού Μπερλιόζ, και ή όποια πιστοποιεί ότι ο Έγχο, δέν ήτο μόνον μέγας ζωγράφος, αλλά και εμπνευσμένος μουσικός.

Ο Λίστ, στο γράμμα του αυτό, περιγράφει μιά έπίσκεψη που έκανε στον Έγχο. Μεταξύ άλλων δέ, γράφει και τέ έξης :

«...Τό βράδυ, άπό έμισάμις επί ώρες καθιμένοι κάτω από τό δέντρο της Βίλλας Μεντιός· και συζητάμε για όλα τά φλέγοντα ζητήματα της τέχνης, έγυράσε σιό σλίτι του. Έπηρεασμένος από μιά από τή ανήγησή μας, παύσαμε τον Έγχο έως τό μέγαλο πιάνο, που ήταν άνοχημένο έμπρός μας και τό είπα δείχνόντας τον τό βιολί του :

— Έλάτε, μαιτό... Μην ξεχνάμε και τή αγαπημένη μας μουσική... Σας προμηνεί το βιολί σας... Η ορογόνα σέ-λά-μύθος στενοχωρείται, άνοχημένη, έτσι έπάνω στο πιάνο... Ας άρχίσουμε λοιπόν...

«Ω! Έάν τόν άκούγες τότε! Με πόσην θεομορφικήν εύλάβειαν άπέδιδε τήν μουσικήν τού Μπετόβεν!... Με τί δεισιφροσύνην, και πόσον ένθουσιασμόν μαζί, μεταγυρίζεται τό δόξαυ! Τι εύκολία, τί λεαιότης παιζήματος!...

Σέ μιά στιγμή, δέν πρόσεχα να κοιτηθώ, κι' έπεσα στην αγαλιά του... Κι' αυτός, συγκινημένος, με άγκάλιασε, τρέμοντας άκόμη από τόν πρσιό της μουσικής!...

Ο ΖΩΡΖ ΦΕΨ'ΝΤΩ ΚΑΙ Η ΠΡΕΜΙΕΡΕΣ

Ο μέγας γάλλος κωμωδιογράφος Ζώρζ ΦεΨ'ντω συνήθιζε να λέη:

- Δέν πηγαίνω ποτέ στις «πρεμιέρες» έργων φίλων μου!...
- Και γιατί, μαιτό; τόν ερώτησε κάποιος.
- Άπλούστατα, φίλε μου: Γιατί, όταν μόν τό έργο είνε καλό, στενοχωριέμαι... Όταν δέ είνε καλό...μει στενοχωρεί!

Ξεδιηγήση.

Τήν άλλη μέρα, οι πειρατάι πήγαν πράγματι στην πηγή. Οι στρατιώτες, κρυμμένοι μέσα στους θάμνους, τους έροζαν μιά μπαταρία. Μερικοί από τους πειρατάς έπεσαν, οι άλλοι υπεχώρησαν τρέχοντες και έχάθησαν.

Οι στρατιώτες, έβρισαν τά κεφάλια των σκοτωμένων και τά έστειλαν θριαμβευτικώς στη Θεσσαλονίκη και ο άρχηγός της Φρουράς, περμιένοντας τόν προβιτισμό τους, δέν είχε πιά κανένα ένδιαφέρον για τους άλλους πειρατάς που διέφυγαν.

Στό μεταξύ ή έξοπλισμένη βάρκις της Έλληνικής Μοίρας συνέλαβαν κ' ένα άλλο πειρατικό πλοίο. Μέσα σ' αυτό βρισκονταν δέκα δυστυχισμένοι Ζαχοριανοί, αιχμάλωτοι κ' ένας Όθωμανός, άπελευθερωθέντες άμέσως ένώ έπερμιέοντο να φθάσουν τήν άλλη μέρα της άπελευθερώσεως των τά λότρα, 22 χιλιάδες γρόσια στη Λάφυη, τό πένιειον του Άθω.

Με τά τρία πειρατικά πλοία, που συνέλαβε ο Κωνσταντίνος Κανάρης, με τους 15 άνδερδοδεμένους πειρατάς, με τους 10 άπολυτρωθέντες αιχμάλωτους και με τά πλοία της Μοίρας του, έπλευσε στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης λίγες ήμέρες ύστερ' από τά συμβάντα αυτά, τήν πρώτη Ιουνίου 1830. Ο μουσικός της Θεσσαλονίκης, Μουσταφάς Νουρή πασάς πριν φθάση άκόμη έκει ο Κανάρης, είχε στείλει στις 22 Μαΐου εύχαριστήριο έγγραφο στον Πρόξενο της Ελλάδος έν Θεσσαλονίκη Θ. Βαλλιάνο. Μεταξύ των άλλων, ο Νουρή πασάς έπληροφόρσε τόν Πρόξενο ότι τρεις άλλοι πειρατάι, ο Κ. Βενετής και οι άδελφοί Γεώργιος και Άνδρέας Κανελιώτης έσοτωτήθησαν από τους κατοίκους του Άγιού Όρους. Τους ύπολόπιον τούς είχαν έπίσης περιζώσει και ή καταστροφή τους ήταν οριστική.

Έτσι έκαθάρισε όποσδήποτε ο τόπος από τους έπιδρομείς αυτούς των θαλασών χάρης τριός στην επέμβαση και τήν δραστηριότητα του Κ. Κανάρη.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΒΙΒΛΙΑ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΖΩΩΝ

Αι θυσίαί των χωρών στας Ίνδίας. Πώς κείνουνται επί του τάφου του συζύγου των. Οι καταδικαι εις θάνατον που ζητούν ως χρεϊ να τους έπιτραπή ν' αυτοκτονήσουν! Τά δώδεκα μαχαίρια. Η πεμπή. Τό αυτεμαχαιρώμα!... Γιατί δέν πνίγηκε ο Ρουσσώ... Ήταν κρυθό τό νερό!... Αυτοκτονία σκύλλων κλπ. κλπ.

Σέ όμοιμένες περιστάσεις ή αυτοκτονία θεωρείται από διαφόρους λαούς και ιδίως τους άπολιτίτους ως ύποχρεώσις ίερά, ως καθήκον. Στάς Ίνδίας π.χ., αί χήρες θεωρούν καθήκον των έπιβεβλημένο, για λόγους θρησκευτικώς, να πέσουν στη φωτιά και να καούν ζωντανές μετά τόν θάνατον τόν συζύγον των. Η σχετική παρά άνάπτυξη έν τωιαύτη περιπτώσει έπάνω στους τάφους των μεταστάντων συζύγων. Οι Άπόνοις, έπίσης, τρέφον έξαιρετική ύπόληψη στην... «έθνική» τους να ποιήσ αυτοκτονία, τό «χα ρ α ζ ι ο ρ ι», που δέν είνε παρά τό κοινό φρικώδες και άποτρόπαιο έξοζίασμα!

Τέλος, οι Τούρκοι, μέχρι πρό όλίγων έτών άκόμη, έθεώρουν ως ύψιστη τιμή ή χρεματούν με τό σκονι που τους έστελνει επί τούτο ο Σουλτάνος!...

Στό Μαρμπό όταν κανείς έγκληματούσε και κατεδικάζετο σέ θάνατο, είχε άλλοτε τό δικαίωμα, να παρακαλέσθ τόν βασιλέα να μετατρέψη τήν ποινή του αυτή σέ... αυτοκτονία. Έξέφραζε, δηλαδή, τήν έπιθυμία, άντι να θανατωθή από τόν δήμο να του επιτρέψουν ν'... αυτοκτονήση μόνος του, προσφερόμενος έτσι θυσία στο θεμό τοΰ Θεού της ιδιαιτέρας του λατρείας! Ο βασιλεύς στας περιπτώσεις αυτές εισίκοινη τήν παρατήρηση του «καταδίκου. Και τότε οι συγγενείς και οι φίλοι του ύπομνηγουν αυτόχειρας τόν εμάθηζαν σέ μιά πολυθρόνα, του έδιναν να κρατά στα χέρια του δώδεκα μαχαίρια και τόν προέφεραν έν τομπή σ' όλη τήν πόλη κραυγάζοντες και λέγοντες:

— «Ο γενναίος αυτός θα σκοτωθή νηνος για νό δείξη τήν λατρεία του στον τάδε Θεό!...»

Η παράδοξη αυτή ποινή κατέληγε τέλος στον τόπο της εκτέλεσεως. Ο καταδίκος τότε έπαιρνε ένα μαχαίρι από τά δώδεκα, και φώναζε δυνατά:

— «Σκοτώνομαι γι' αγάπη του Θεού... κλπ. »

Συγγρόνος δέ έβρίθηε τό μαχαίρι του στο μπράτσο του! Κατόπιν έπαιρνε άλλα μαχαίρι, και, έναλαμβάνοντας τήν ίδια φράση, τό έβρίθηε στο άλλο τομπράτσο! Ύστερα άρπάζε τρίτο μαχαίρι, τό όποιον έβρίθηε στην κοιλιά του!... Έξοζολοιούσε δέ μαχαρομένοσ κατ' αυτόν τόν φρικώδη τρόπο έως ότεν έπεφε νερός.

Τότε πλέον, οι συγγενείς του έτρέφαν, έπερναν τό πτώμα του και τό έκαίγαν με κρηνές χάρης και άγαλλιόσεως!...

Ο μέγας φιλόσοφος Ντιντερό, είχε πάει κάποτε να έπισκεφθή τόν περίφημο έπίσης γάλλο φιλόσοφο Ρουσσώ, στο Μοντιερσενό. Ο Ρουσσώ για να περιποιηθή τόν φιλο και συνάδελφό του, άρχισε να του δείχνη τις άξιοθαύτας τοποθεσίες της περιοχής του.

Τήν στιγμή που περνοΰσαν κοντά σέ μιά λίμνη, ο Ρουσσώ έγώρισε και είπε στον φίλο του:

— Να ένα μέρος, όπου έπεχείρησα καμιά είσοσαριά φορές να πέσω και να αυτοκτονήσω!

— Και γιατί δέν αυτοκτόνησες; τόν ερώτησε ο Ντιντερό, χωρίς να ταραχθή καθόλου.

Ο Ρουσσώ κατάλαμχος πρό της άπαθείας αυτής του φίλου τον στην άοχη δέν άπήνησε τίποτε. Μετ' όλίγων όμως του είπε ειρωνικώς κάπως:

— Μα... έβαζα τό χέρι μου στο νερό και τό εύφισσα...πολύ ζυό!

Πρό όλίγων έτών, στην Άγγλία, έλαβε χάρση μιάν... αυτοκτονία σκύλλου! Μπορούσατε να τό φαντασθήτε αυτό: «Όχι βέβαια... Ίδου έν τούτοις, πώς περιγράφε τό πρωτοφανές αυτό γεγονός, τό Μόγγιη-Πιστό της έποχής εκείνης:

— «Ο κατόνχο, αυτός σκύλλος άνηκε σέ κάποιον κ. Χόου, από τό Φίντολστον, παρά τό Ρότσοστερ. Ο κύριος του ύπομνήθηκε έξαφνα πώς ο σκύλλος του προσεβλήθη από λύσαν και για κάθε ένδεχόμενον τόν κρατούσε περιορισμένο μαζονά από τή οικογένειά του. Τό σκύλλο στενοχωριόταν, φωνάει, πολί από τό φέρομο αυτό, τό κυριό του. Έπί μέρες τό είδαν να περιφέρεται θλιμένο στους άγρούς. Ένα πρωί βγήκε, κατοχυρωμένο δτω, πάντα από τό ζόλιο «οπιτάκι» του, και διημνήθη πρός τή έπαυλη κάποιου στενού φίλου του κυριό του, στο Όνιο. Και εκεί όμως τό δεχθήκαμ με τις πέρες και τό κακόμοιο ζώο έφυγε ούκ-λιάζοντας σπασακτικά. Τό είδαν τότε να διημνήνεται σ' ένα παραστάσιο του περσιος έκεί κοντά. Όταν έβηθεσ στην όχη το ποταμού, ένρσιος πός τό άριλόξενο σπύτι, ούλοιασε για τελευταία φορά, και κατόν, με μεγάλη γνυρομία, έπεσε μέσα στο νερό! Δέν κατέβαλε καμιά προσπάθεια να κολυμάηση. Και ό λίγα λεπτά, είγε πνιγε! Η αυτοκτονία αυτή έγινε ένόπιον πολλών άνθρώπων, οι όποιοι τήν περιγράφον διας τή διηγηθήκαμ. (Ο κ. Χόου είνε πλέον άπαρηγόρητος για ότι συνέβη. Από τόν τρόπο με τόν όποιο ο σκύλλος τόν αυτοκτόνησε, άπεδείχθη ότι άδικώς είχε ύπομνησθή πώς ήταν ένδοσμένος!»

